

Från Vladivostok till den kinesisk-nordkoreanskyryska trepunkten

För ett år sedan beslöt en liten grupp nordiska gränsentusiaster att besöka en öst-sibirisk trepunkt, närmare bestämt det ställe där Kina, Nordkorea och Ryssland möts. Det behövdes en hel del pappersexercis för att förverkliga resan, men en sen augustimorgon 2011 var gruppen äntligen samlad i Vladivostok.

På flygfältet blev vi välkomnade av en guide från Lucky Tours. Det enda sättet att

få inresetillstånd till den ryska gränazonen var nämligen genom en lokal researrangör, och vi hade passat på att be Lucky Tours sköta om de praktiska arrangemangen också i samband med den kinesiska delen av resan. Däremot var det omöjligt att få tillstånd att besöka trepunkten från nordkoreanskt område.

Vladivostok (figur 1) med dess 650 000 invånare visade sig vara en enda stor

Figur 1. Vy över Vladivostok.
Foto: Rolf Palmberg 2011.

byggnadsplats, ett faktum som också fick trafiken att verka kaotisk. Staden höll nämligen på att göra sig representativ inför nästa års planerade G8-möte, vilket innebar att man nu reparerade och byggde gator, broar och byggnader som aldrig förr. Det kaotiska intrycket förstärktes ytterligare under de två närmaste dagarna, då vi gjorde sightseeingturer i och runt staden. En intressant observation var att ungefär hälften av bilarna hade ratten på högra sidan. De var nämligen importerade från Japan.

Personligen imponerades jag mest av stadens järnvägsstation, ett överraskande stort byggnadskomplex. På en av de många perrongerna finns den sista kilometerstolpen för sträckan Moskva–Vladivostok (ett avstånd på 9288 kilometer), mera känd som den transsibiriska järnvägen. Förvånansvärt nog anges alla tågtidtabeller också här i Vladivostok i Moskvatid, trots att tidskillnaden är sju timmar. För att inte förbrylla resenärerna ytterligare, visar stationens alla klockor enbart Moskvatid.

Därpå följande morgon tog vi en mycket tidig turbuss till Kina via den ryska staden Kraskino. Eftersom vi var en utländsk turistgrupp måste vi åtföljas av en officiell guide, vilket för vår del innebar en av de anställda vid Lucky Tours. Den 200 kilometer långa resan till den kinesiska gränsstationen utanför Hunchun tog fyra och en halv timme i anspråk. Vägen var i gott skick, men trafiken ovanligt gles. Pass- och tullkontrollerna på bägge sidorna om gränsen förlängde resandet med ytterligare några timmar.

På den kinesiska sidan väntade vår lokala guide, som körde oss till gränsstaden Hunchun. Staden hade i vårt program beskrivits som en ”småstad”, vilket i kinesiska

mått visade sig innebära 250 000 invånare. Också här var trafiken kaotisk. Eftersom Kina består av en enda tidszon, är tidskillnaden mellan Kraskino och Hunchun hela tre timmar. Därför kändes den ”tidiga” lunch som vi intog klockan 10.30 lokal tid på vårt hotell inte alls alltför tidig. Den ryska klockan var ju redan 13.30.

Efter lunchen började vår egentliga trepunktsexpedition. Vår minibuss skulle ta oss till Fangchuan, en by i den östligaste delen av en lång, smal kil av kinesiskt område som ligger inklämt mellan ryskt och nordkoreanskt territorium (figur 2). Avståndet mellan Hunchun och Fangchuan är 70 kilometer, och den sista tredjedelen av sträckan följer vägen floden Tumen. Tumen rinner ut i Japanska sjön och är gränsflod mellan först Kina och Nordkorea och längre österut mellan Ryssland och Nordkorea. På vägen till Fangchuan stannade vi och fotograferade en kinesisk-nordkoreansk gränsbro och betraktade den nordkoreanska gränsstationen med kikare, som fanns utplacerade vid en souvenirkiosk vid flodstranden.

I Fangchuan beundrade vi trepunktsområdet från ett kinesiskt utsiktstorn (figur 3, markerat med 1 i figur 2). Härifrån ser man bland annat Kinas östligaste gränspostering (3 i figur 2) och den så kallade Vänskapsbron (figur 4, markerat med 5 i figur 2), som förklarar Ryssland med Nordkorea. Mellan det kinesiska utsiktstornet och gränsfloden höll kineserna på att bygga ett ännu större utsiktstorn (2 i figur 2). Tyvärr lyckades vi inte övertala vaktpersonalen att låta oss promenera de några hundra metrarna till gränsposteringen. Efter besöket återvände vi till Hunchun.

Nästa morgon for vi med en lokalbuss

Figur 2. Trepunktsområdet
Kina-Nordkorea-Ryssland.
Karta: Rolf Palmberg 2011.

till den kinesisk-ryska gränsen och därifrån med Lucky Tours minibuss till Kraskino. Men istället för att vända norrut mot Vladivostok, for vi först en bit tillbaka västerut och sedan rakt söderut till den ryska staden Khasan (längst till höger på kartan). Med oss från Kraskino hade vi också en rysk gränsexpert, som Lucky Tours bjudit med på vår begäran.

Den 70 kilometer långa vägen till Khasan var i mycket dåligt skick. Det samma kan man säga om själva staden. Från att under Sovjettiden ha haft över 10 000 invånare, finns här nu endast drygt 500 personer kvar. De flesta hus är öde och förfallna. Orsaken till den stora utflyttningen är bristen på arbete – de flesta av de kvarvarande invånarna är enligt uppgift sysselsatta med väg- och broarbete. Khasan lockar inte heller turister på samma sätt som många andra gränstäder, eftersom den är belägen i en strängt bevakad gränzson som förutsätter specialtillstånd.

Först körde vi till den rysk-kinesiska gränsen, där vi parkerade mindre än 50 meter från den kinesiska gränsposteringen som vi inte hade fått lov att besöka föregående dag. Här har ryssarna placerat en symbolisk trepunktsmarkör invid väggkanten (figur 5, markerat med 4 i figur 2). Därefter körde vi genom staden och upp på en kulle strax ovanför det ställe där den rysk-nordkoreanska bron börjar (5 i figur 2). Utsikten över trepunktsområdet var fantastisk (figur 6).

Före avfärden till Vladivostok gjorde vi ett kort uppehåll vid järnvägsstationen i Khasan. Till vår stora häpnad var stationshuset mycket stort och till synes splitternytt. Allt var rent och fint, och personalen gick omkring och städade i den tomma byggnaden. Av anslagstavlan framgick det att Nordkoreas ledare Kim Jong-Il farit genom Khasan i ett eget specialtåg en vecka tidigare, och att det går passagerartåg mellan Ryssland och Nordkorea två gånger i veckan. Medan vi var på stationsområdet

Figur 3. Det kinesiska utsiktstornet i Fangchuan. Foto: Rolf Palmberg 2011.

Figur 4. Vy från det kinesiska utsiktstornet: den kinesiska gränsposteringen och den rysk-nordkoreanska vänskapsbron. Foto: Rolf Palmberg 2011.

Figur 5. En symbolisk markör för trepunkten Ryssland, Kina och Nordkorea. Foto: Rolf Palmberg 2011.

kom en rysk gränspolispatrull och kontrollerade våra papper. Våra uppehållstillstånd var emellertid i sin ordning och vi kunde påbörja vår närapå 300 kilometer långa återfärd till Vladivostok.

På de allra flesta kartor över trepunktsområdet ser det ut som om det kinesiska området skulle sluta i en spets mitt i floden Tumen. Det stämmer att trepunkten är våt, dvs att den finns i en flod, men den är i

---

Figur 6. Floden Tumen och den kinesiska flodstranden fotograferad från en kulle strax ovanför den rysk-nordkoreanska bron. De tre byggnaderna till höger är det nya utkikstornet (under arbete), gränsposteringen (närmast kameran) och det nuvarande utkikstornet (längst till höger). Foto: Rolf Palmberg 2011.

själva verket en så kallad trelinje (markerad med röda punkter på kartan). Gränsfloden mellan Kina och Nordkorea är nämligen ett samägt område, medan gränsen mellan Ryssland och Nordkorea går mitt i floden (och sålunda också delar Vänskapsbron). I praktiken utgör trelinjen således sträckan mellan den kinesisk-ryska gränsen på den norra flodstranden och det ställe mitt i floden där den samägda kinesisk-nordkoreanska

floden övergår i den rysk-nordkoreanska gränsfloden. Vattennivån i floden varierar emellertid tidvis kraftigt, vilket betyder att begrepp som ”flodstrand” och ”mitt i floden” inte alltid är entydiga. Därför uppstår regelbundet små omstridda triangelformade landområden främst på den kinesisk-ryska flodstranden och som samtidigt påverkar trelinjens längd.

*Rolf Palmberg är lektor i engelska språkets didaktik vid Åbo Akademi i Vasa.
Mejl: rpalmber@abo.fi*

året som gått

Under året som gått har utgivningen av Geografiska Notiser möjliggjorts av föreningens avgifter och engagerade medlemmar, annonsörer (Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien och Uppsala universitet) samt genom stipendium och samarbete med Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi (SSAG) och Sydsvenska Geografiska Sällskapet (SGS).

SGS medlemmar har fått tidskriften och haft möjligheten att föra in sin föreningsinformation i den. Geografiska Notiser har också fört in information om symposier och liknande som arrangerats av SSAG. Från redaktionens sida har detta fungerat mycket bra och förhoppningen är förstas att nyttan ska vara ömsesidig vilket borgar för gott samarbete också i framtiden.

Till sist kan tipsas om SGSs och SSAGs hemsidor, som innehåller mer information om respektive förening och deras verksamheter, se adresser nedan.

Stipendium och fond: Av särskilt intresse är att SSAG delar ut stipendium till stöd för geografi och forskning. Sista ansökningsdag brukar vara i slutet av året. SSAG förvaltar också Geografiska Tidskriftsfonden, som är öppen för donationer, och stöder utgivningen av geografiska tidskrifter, i första hand Geografiska Notiser. Läs mer om stipendierna och fonden på SSAGs hemsida. Donatorer till fonden nämns i de publikationer som får stöd.

Thomas Borén, ansvarig utgivare
och huvudredaktör

SGS: www.sydsvenskageografiskasallskapet.se

SSAG: www.ssag.se